

Asia: VN/18083/2024

## **Lausuntopyyntö SLAPP-direktiivin täytäntöönpanoa valmistelleen työryhmän mietinnöstä**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

Käräjäoikeus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiassa.

Työryhmän tavoitteena on ollut panna täytäntöön direktiivin edellyttämä vähimmäisharmonisointi. Direktiivi ei kuitenkaan estä ottamasta käyttöön ja pitämässä voimassa säännöksiä, jotka ovat suotuisampia julkiseen keskusteluun osallistuville henkilöille. Mietinnön kohdassa 6.1 todetaankin, että vaihtoehtoisena tapana panna direktiivi täytäntöön olisi säätää suojakeinoista myös puhtaasti kansallisia SLAPP-kanteita varten. Tätä ei ole kuitenkaan esitetty, koska oikeusministeriön tiedossa ei työryhmän mukaan ole, että niitä olisi Suomessa juurikaan esiintynyt. Yhtenä syynä tähän todetaan, olevan se, että suuri valtaosa Euroopassa vireillepannuista kanteista olisi Suomessa rikosasioita (ks. kohta 4). Kuitenkin juuri valmistuneessa selvityksessä oikeusvaltion kriisinkestävyydestä oikeushallinnon toimivuuden näkökulmasta (oikeusministeriön julkaisuja, Selvityksiä ja ohjeita 2025:24) todetaan Euroopan komission nostaneen vuoden 2024 oikeusvaltioraportissaan Suomen osalta kehityskohteeksi muun muassa tarpeen toimittajien häirintään puuttumiselle (s. 22), millä viitattaneen muun muassa toimittajia vastaan tehtyihin rikosilmoituksiin ja somehäirintään. Kuten Eduskunnan oikeusasiamies toteaa lausunnossaan pelkkä rikosilmoituksen tekeminen avaa Suomessa hyvän mahdollisuuden esittää toissijaisen syyteoikeuden nojalla toimittajaa vastaan vahingonkorvausvaatimuksen, vaikka virallisen syyttäjän mukaan perusteita syytteen nostamiseen ei olisi. Eduskunnan oikeusasiamies on myös viitannut siihen, että tämäntyyppistä toimintaa esiintyy jo nyt myös syyttäjiin ja tuomareihin kohdistettuna. Näin ollen asian jatkovalmistelussa tulisikin vielä ottaa pohdittavaksi lain soveltamisalan laajentaminen rikosasioihin ja ns. kotimaisiin riita-asioihin. Samassa yhteydessä tulisi myös pohtia esitettyä häirintäkannemaksua ns. kaksoisrangaistavuuden kiellon näkökulmasta.

Vistilä Tomi  
Keski-Suomen käräjäoikeus